

Erdélyi sci-fi

Az első erdélyi képregény-havilapként határozzák meg alapítói a *Fantomatikát*, amely az idei év legizgalmasabb magyar nyelvű képregényes kezdeményezése lehet. Szabó Kriszta és Sárosi Máttyás megunták, hogy Erdélyben alig kapni képregényt, a magyar megjelenések elvétve jutnak el hozzájuk, így aztán saját sorozatot indítottak. Az idősebbek emlékezhetnek, hogy volt persze Erdélyben magyar nyelvű képregény, legkivált a *Napsugár* gyerekújság és Rusz Livia munkái juthatnak eszünkbe. A *Fantomatika* viszont nem kisiskolásoknak szól, inkább az európai sci-fi szép hagyományait eleveníti fel (a lap címét is Stanisław Lemtől kölcsönözték a szerkesztők).

Távlati terv a tehetséges magyar alkotók felkarolása, de az első történetet a szerkesztők jegyzik. Magyarországi olvasóként a felvezetésben nem is a bolygóközi romantikus sztori ígérete fogott meg, hanem az a szellemes megoldás, ahogy az itthon gyakorta emlegetett, számos elemében hamis Erdély-képpel eljátszik a történet. Paraszti környezetet ismerünk meg, mezőn heverésző, csillagokat bámuló erdélyi legény a főhősünk – néhány oldal után majdnem elcsüggesztett

az egyoldalú és sematikus ábrázolás. Ám mindez, szerencsére, csapda. A folytatás meglepetéseit nem árulnám el, legyen elég annyi, hogy filmes párhuzamként *A falu* ugrott be.

Sárosi Máttyás rajzaiban még nem forrt egységbe az eltérő stílusvilágok hatása: erős fények vetülnek a holtápadt arcokra, különböző festési technikákkal felvitt hátterek, kollázsszerű kompozíciók teszik sűrűvé, egyúttal nehezen megragadhatóvá a látványt. Sárosi mintha minden lehetőségét bele akarta volna zsúfolni az első számba. Ez a telítettség nem is áll rosszul a történetnek (elvégre abban fenekestül felfordul a főhős élete), de némi visszafogottság jót tenne a rajzoknak, ahogy az is, ha a világszépnek kikiáltott hősnő a rajzokon is vonzó lenne.

A *Fantomatikára* kisebb hibái ellenére is érdemes odafigyelni. Úgy tűnik, az erdélyi magyar sajtó szívesen foglalkozik a lappal, az alapítók pedig a magyarországi terjesztésről is gondoskodtak, úgyhogy reméljük, sikerül fenntartható és hosszú életű vállalkozássá fejleszteni a magazint.

Fantomatika 1. Színes, puhafedele, 36 oldal. Kiadó: Fantomatika.

FRANCIA SCI-FI

A képregénypiacra még a könyvesnél is fokozottabban

igaz, hogy szinte kizárólag a kortársak találnak olvasóra, éppen ezért örömteli, hogy a Nero Blanco Comix legalább néhány francia alpművet elérhetővé tesz. A *Barbarellát* mai szemmel olvasva az tűnik fel, hogy a hatvanas évek szexuális forradalmának művészi lenyomatai mint ha merészebbek lennének, mint a 2010-es évek popkultúrájának hasonló termékei. A csúcson minden értelemben az, amikor a hősnőt egy embernagyságú szexrobot próbálja halálos orgazmusba kergetni, de a vadul kanyargó cselekményben se szeri, se száma az efféle pajzán kalandoknak.

A címszereplő a felütés szerint szerelmi csalódás miatt indul bolygóközi felfedezőútra, de a történetről nincs értelme többet beszélni, az ugyanis teljes sületlenség. Az eseményeket inkább a szurreális álomlogika szervezi, és egy másik fontos korabeli társadalmi jelenség, a pszichedelikus kábítószeres hatásáról árulkodnak. A *Barbarellát* akkor olvassuk helyesen, ha hagyjuk magunkat sodródni a történetekkel, és ámulunk a felbukkanó furcsa figurákon, akik közül talán a fontos, vak angyal, Pygar a legemlékezetesebb. Az írórajzoló, Jean-Claude Forest is

inkább a karaktertervezésnél érezhette magát elemében, a díszletek, hátterek sematikusak vagy jelzesszerűek. A *Barbarella* színesben lenne igazán lenyűgöző, ám akkor talán túl sok lenne az inger, a sztori így is könnyen fárasztóvá válik. Azért megértjük, Forest képregénye miért kavart botrányt megjelenése idején, 1962-ben – a kikapós hősnő visszahozni nem, csak felidézni tudja azt a kort, amikor a műalkotások még társadalmi felháborodást tudtak kelteni. A magyar kiadással szemben egyetlen apró kifogással élhetünk: fájoan hiányzik belőle a képregényt kontextusba helyező tanulmány vagy utószó. Jean-Claude Forest: *Barbarella*. Fekete-fehér, puhafedele, 72 oldal. Kiadó: Nero Blanco Comix.

KRÁNICZ BENCE

CSILLAGOK HÁBORÚJA (1977)

DOUDACHE.HU